

Niepaństwowa Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Białymstoku

Regulamin praktyk na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna

**dotyczy studentów 5- letnich studiów magisterskich rozpoczynających
studia w roku akademickim 2019/2020 i kolejnych latach**

Białystok, dnia 01.10.2022r.

Niniejszy regulamin opracowano na podstawie:

- 1. Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 30 sierpnia 2018r., poz.1668, Dz. U. z 2021 r. poz. 478, 619, 1630).*
- 2. Przepisów wprowadzających ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 30 sierpnia 2018r., poz.1669), Dz. U. z 2019 r. poz. 39, 534, z 2020 r. poz. 695, 875, 1086, z 2021 r. poz. 1630.*
- 3. Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z dnia 2 sierpnia 2019r., poz. 1450) oraz Obwieszczenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 kwietnia 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z dnia 12 maja 2021r., poz. 890).*
- 4. Regulaminu studiów NWSP w Białymstoku z września 2019r.,*
- 5. Planów i programów studiów obowiązujących na kierunku Pedagogika w NWSP.*

Zarządza się co następuje:

§ 1

Postanowienia ogólne

1. Praktyki zawodowe (śródroczna: ogólnopedagogiczna i wychowawczo – dydaktyczna oraz praktyka ciągła) obowiązują wszystkich studentów Kierunku Pedagogika Przedszkolna i Wczesnoszkolna.
2. Rodzaj, czas trwania praktyki oraz przypisane im punkty (12) ECTS określa plan studiów.
3. Cele praktyk, efekty uczenia się, treści programowe, a także pozostałe informacje zawierają karty jednostek modułowych oraz szczegółowe instrukcje (programy) odbywania praktyk dla IV i V roku studiów, zgodnie z wymiarami przewidzianymi w planach i programach studiów.
4. Miejsce odbywania praktyk określa się w szczegółowych instrukcjach odbywania praktyk.
5. Realizacja praktyki w innym miejscu niż sugerowane w szczegółowym programie praktyk jest możliwa tylko za zgodą koordynatora praktyk, o ile uzna on, że student ma szansę na zdobywanie i rozwijanie kompetencji, a także uzyskanie założonych efektów kształcenia.

§ 2

Czas trwania praktyki

1. Studenci powinni odbywać następujące rodzaje praktyk zawodowych:

1) praktyki śródroczne w wymiarze 120 godzin na 7 semestrze studiów:

- 30 godzin praktyki ogólnopedagogicznej, tj. 15 godzin w przedszkolu i 15 godzin w klasach I- III szkoły podstawowej
- 90 godzin praktyki wychowawczo – dydaktycznej tj. 45 godzin w przedszkolu i 45 godzin w klasach I- III szkoły podstawowej;

Student podczas praktyki śródrocznej może odbyć w jednej placówce 60 godzin w ramach praktyki ogólnopedagogicznej (15) i wychowawczo- dydaktycznej (45).

2) praktyki ciągłe w wymiarze 120 godzin na 9 semestrze studiów tj. 60 godzin w przedszkolu i 60 godzin w klasach I- III szkoły podstawowej.

§ 3

Cele praktyki

1. Celem praktyk zawodowych jest zapoznanie z organizacją pracy przedszkola, szkoły, placówki systemu oświaty, w tym placówki oświatowo-wychowawczej, poradni psychologiczno-pedagogicznej, warsztatem pracy nauczyciela, formami i metodami nauczania i wychowania oraz umożliwienie studentowi kształtowania i rozwoju umiejętności dydaktyczno-wychowawczych w bezpośrednim kontakcie z uczniami, a także weryfikacji własnych predyspozycji do wykonywania zawodu nauczyciela.

2. Ogólne cele praktyk zawodowych:

- 1) poznanie specyfiki zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej;
- 2) stwarzanie warunków do rozwijania gotowości do podjęcia roli nauczyciela;
- 3) przygotowanie do efektywnego organizowania własnego warsztatu nauczycielskiego;
- 4) świadome budowanie relacji z dziećmi i uczniami, ich rodzicami lub opiekunami oraz ze współpracownikami;
- 5) wdrożenie innowacyjności w pracy nauczyciela, w zakresie dotyczącym indywidualizacji procesu nauczania uwzględniającej zróżnicowanie potrzeb

edukacyjnych uczniów, wspieranie ich wszechstronnego rozwoju, ich aktywności i uczestnictwa w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym.

3. Ponadto:

- 1) poznanie celów, zadań, metod, form i wyników pracy danej placówki,
- 2) zdobycie orientacji o całościach czynności zawodowych pracowników danej instytucji,
- 3) poznanie problemów i struktury społecznej podopiecznych placówki,
- 4) zastosowanie, weryfikowanie wiedzy i umiejętności zdobytych w czasie studiów w praktycznej działalności placówki,
- 5) nabywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych w pracy w danej instytucji.

4. Praktyki śródroczne są realizowane jako zajęcia prowadzone przez nauczycieli akademickich oraz nauczycieli przedszkoli lub szkół, z którymi uczelnia zawarła umowy. Realizacja praktyk śródrocznych pozostaje w ścisłej korelacji z zajęciami teoretycznymi oraz metodycznymi.

§ 4

Organizacja praktyk

1. Student, który studiuje na Uczelni dwa kierunki lub dwie specjalności, praktyki realizuje zgodnie z planami studiów dla każdej z nich. Jedynie w przypadku odbytej na innym kierunku lub specjalności praktyki ogólnopedagogicznej student może ubiegać się u koordynatora praktyk o przepisanie oceny.
2. Student, który zmienia specjalność zobowiązany jest do odbycia praktyk zgodnych z planem i programem studiów nowej specjalności oraz wypełnienia wszystkich zadań opisanych w szczegółowym programie praktyki.
3. Student, który w trakcie odbywania praktyki zachoruje jest zobowiązany do dostarczenia w stosownym czasie zwolnienia lekarskiego do rektoratu lub opiekuna (koordynatora) praktyk z ramienia Uczelni, a także jej odrobienia w trybie określonym przez opiekuna praktyki.
4. Szczegółowe instrukcje (programy) praktyk są opiniowane przez Senat NWSP w Białymstoku w roku akademickim poprzedzającym jego uruchomienie.
5. Regulamin praktyk i instrukcje (programy) praktyk ogłaszane są na stronie internetowej Uczelni przed rozpoczęciem roku akademickiego.
6. Student z niepełnosprawnością (legitymujący się orzeczeniem o niepełnosprawności)

może ubiegać się o dostosowanie realizacji założeń szczegółowego programu praktyk ze względu na rodzaj i stopień posiadanej niepełnosprawności.

7. Nadzór merytoryczny i organizacyjny nad praktykami sprawuje opiekun (koordynator) powołany przez Rektora Uczelni.
8. Nadzór nad praktykami programowymi w zakładzie pracy sprawuje opiekun praktyk wskazany przez dyrektora placówki. Opiekun praktyk w placówkach oświatowych musi posiadać co najmniej stopień nauczyciela mianowanego.
9. Organizacją praktyki zajmuje się NWSP w Białymstoku i pokrywa koszty z nią związane po przedłożeniu stosownej dokumentacji.
10. Nadzór nad organizacją i przebiegiem praktyki sprawuje z ramienia uczelni opiekun praktyk (koordynator) oraz dyrektor placówki odpowiedzialny za wskazanie opiekuna praktyki z ramienia tej instytucji.
11. Opiekun praktyk (koordynator) z ramienia Uczelni:
 - a) organizuje spotkania ze studentami przed rozpoczęciem każdej praktyki z co najmniej miesięcznym wyprzedzeniem przed jej rozpoczęciem;
 - b) sprawuje kontrolę nad przebiegiem praktyki w wybranych instytucjach oraz są odpowiedzialni za jej zgodność z instrukcją w sprawie organizacji i przebiegu praktyki;
 - c) rozważa prośby i uwagi studentów dotyczące organizacji przebiegu praktyki;
 - d) dokonuje zaliczenia praktyki na podstawie odpowiedniej dokumentacji, wpisuje zaliczenie do protokołów i Wirtualnego Dziekanatu;
 - e) przechowuje dokumentację przebiegu praktyki studenta w teczce studenta.
12. Student odbywa praktykę studencką w wymiarze wskazanym w § 2.
13. Student odbywa praktykę zawodową w placówce, z którą uczelnia podpisała umowę lub może się ubiegać o odbycie praktyki w miejscu przez niego zaproponowanym. Decyzję w tej sprawie podejmuje Prorektor ds. studentów i jakości kształcenia.
14. Student przed rozpoczęciem praktyki powinien otrzymać z Uczelni:
 - a) skierowanie,
 - b) umowy o organizację praktyk studenckich,
 - c) *Dziennik praktyki*,
 - d) instrukcję (program) w sprawie organizacji i przebiegu praktyki.
15. Student odbywający praktyki zobowiązany jest do:
 - a) udziału w spotkaniu organizowanym przez koordynatora praktyk przed jej rozpoczęciem,

- b) godnego reprezentowania NWSP w Białymstoku,
- c) zapoznania się z programem praktyki,
- d) przestrzegania obowiązującego w instytucji/placówce planu i harmonogramu pracy,
- e) przestrzegania regulaminów, instrukcji oraz wszystkich wewnętrzzakładowych przepisów prawa obowiązujących w instytucji/placówce,
- f) słuchania poleceń kierownictwa placówki,
- g) przestrzegania dyscypliny pracy w instytucji/placówce, między innymi do punktualności, a także do należytego wypełniania powierzonych mu obowiązków wynikających ze szczegółowego programu praktyki,
- h) wykonywania zadań stawianych przez osobę opiekującą się praktyką,
- i) systematycznego dokumentowania przebiegu praktyki w *Dzienniku praktyki* zgodnie ze wzorem obowiązującym na Uczelni, sporządzania protokołów z obserwacji zajęć (arkuszy hospitacyjnych) i konspektów do prowadzonych zajęć w zależności od rodzaju i miejsca odbywanej praktyki zgodnie z wytycznymi opiekuna lub koordynatora praktyk, opisanie konstruowanych przez studenta środków dydaktyczno - wychowawczych w postaci załączników do konspektów zajęć. Napisanie opinii (ewaluacja) po odbytej praktyce.

16. Opiekun praktyki z placówki/ instytucji zobowiązany jest do:

- a) sprawowania nadzoru dydaktycznego i organizacyjnego nad przebiegiem praktyki na terenie zakładu pracy,
- b) zapewnienia studentowi osiągnięcia celów i efektów kształcenia poprzez realizację zadań zawartych w szczegółowym programie praktyki,
- c) opracowania szczegółowego harmonogramu praktyki uwzględniającego jej charakter opisany w szczegółowym programie praktyk, a także plan pracy zakładu, w którym się ona odbywa,
- d) nadzoru nad dokumentacją sporządzaną przez studenta zgodnie z wytycznymi określonymi w instrukcji (programie) praktyki oraz jej zatwierdzenie.
- e) potwierdzenia własnoręcznym podpisem w dzienniku praktyk realizacji zadań w kolejnych dniach odbywania praktyki.
- f) wypełnienia opinii na temat odbytej przez studenta praktyki w *Dzienniczku praktyk* w miejscu do tego przeznaczonym oraz wystawienia studentowi końcowej oceny z odbytej praktyki według skali ocen: bardzo dobra (5,0), plus dobra (4,5), dobra (4,0), plus dostateczna (3,5), dostateczna (3,0), oraz w przypadku niezaliczenia praktyki ocena niedostateczna (2,0).

§ 5

Przebieg praktyk

1. Podczas praktyki śródrocznej, w ramach praktyki ogólnopedagogicznej (30 godzin) student:

- 1) pozna i zrozumie funkcjonowanie przedszkoli, szkół lub placówek systemu oświaty, organizację ich pracy, uczestników procesów pedagogicznych oraz sposób prowadzenia dokumentacji;
- 2) pozna i zrozumie realizowane zadania opiekuńczo-wychowawcze, dydaktyczne, diagnostyczne i terapeutyczne, charakterystyczne dla przedszkola, szkoły i placówki systemu oświaty, w tym poradni psychologiczno-pedagogicznej, oraz środowisko, w jakim one działają;
- 3) pozna i zrozumie zasady organizacji przedszkoli, szkół i placówek systemu oświaty, w tym podstawowe zadania, obszary działalności, procedury organizacyjne, podział kompetencji, planowanie pracy i system kontroli;
- 4) pozna i zrozumie specyficzne dla przedszkola, szkoły i placówki systemu oświaty codzienne działania zawodowe nauczyciela oraz jego warsztat pracy.
- 5) będzie potrafił wyciągać wnioski z obserwacji pracy grupy przedszkolnej i klasy szkolnej, zachowań i aktywności dzieci lub uczniów w czasie zajęć, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- 6) będzie potrafił analizować zdarzenia wychowawczo-opiekuńcze i edukacyjne zaobserwowane lub doświadczone w czasie praktyk zawodowych.
- 7) będzie skutecznie współdziałał z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy;
- 8) będzie potrafił praktycznie zastosować zasady bezpieczeństwa dzieci / uczniów w przedszkolu, szkole lub placówce systemu oświaty.

2. W ramach odbytej praktyki wychowawczo-dydaktycznej (90 godzin) student:

- 1) pozna i zrozumie codzienną rolę nauczyciela w organizowaniu środowiska wychowania i uczenia się dzieci lub uczniów oraz jego warsztat pracy;
- 2) będzie umiał kontekstowość, otwartość i zmienność codziennych działań wychowawczych i dydaktycznych nauczyciela;
- 3) będzie potrafił wykorzystać wiedzę pedagogiczną i przedmiotową do samodzielnego planowania i realizowania pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu i klasach

I–III szkoły podstawowej (w skali rocznej, tygodniowej i dziennej), a także projektowania i prowadzenia działań wychowawczo-dydaktycznych w przedszkolu i szkole podstawowej;

- 4) będzie umiał poddać refleksji i ocenić skuteczność swoich działań edukacyjnych pod kątem realizacji celów wychowania i kształcenia oraz stosowanych metod i środków dydaktycznych;
- 5) będzie rozwijał swoje przygotowanie merytoryczne we współpracy z nauczycielami i specjalistami.

3. W ramach odbytej praktyki ciągłej (120 godzin) student:

- 1) pozna i zrozumie praktyczne zasady samodzielnego planowania i realizowania pracy wychowawczo- -dydaktycznej w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej;
- 2) będzie umiał stosować posiadaną wiedzę teoretyczną i przedmiotową do realizacji podjętych zadań opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych w czasie praktyki oraz planować i realizować działania wychowawczo-dydaktyczne w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej, pod kierunkiem nauczyciela z odpowiednim doświadczeniem zawodowym;
- 3) będzie potrafił poddawać refleksji i identyfikować spontaniczne zachowania dzieci lub uczniów jako sytuacje wychowawczo-dydaktyczne i wykorzystywać je w czasie prowadzonych zajęć;
- 4) będzie gotów do rozwijania swojego przygotowania merytorycznego nauczycielami i specjalistami.

§6

Założone efekty uczenia się

1. Studenci na czwartym roku studiów (semestr 7) odbywają praktykę zawodową śródroczną w przedszkolu i szkole podstawowej w klasach 1-3 w dwóch częściach tj. praktykę ogólnopedagogiczną i praktykę wychowawczo- dydaktyczną.
2. W trakcie odbywania praktyki ogólnopedagogicznej student osiągnął następujące efekty uczenia się:
 - a) W zakresie wiedzy zna i rozumie:
 - sposób funkcjonowania przedszkoli, szkół lub placówek oświatowych, organizację ich pracy, uczestników procesów pedagogicznych oraz sposób prowadzenia dokumentacji;

- realizowane zadania opiekuńczo-wychowawcze, dydaktyczne, diagnostyczne, terapeutyczne charakterystyczne dla przedszkola i szkoły, poradni psychologiczno-pedagogicznych, placówki oświatowej oraz środowisko w jakim one działają;
 - zasady organizacji szkół lub placówek oświatowych, w tym podstawowe zadania, obszary działalności, procedury organizacyjne, podział kompetencji, planowanie pracy i system kontroli;
 - specyficzne dla placówki oświatowej codzienne działania zawodowe nauczyciela oraz jego warsztat pracy.
- b) W zakresie umiejętności potrafi:
- wyciągać wnioski z obserwacji pracy grupy lub klasy, zachowań i aktywności dzieci w czasie zajęć, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
 - analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich zdarzenia wychowawczo-opiekuńcze i edukacyjne zaobserwowane albo doświadczane w czasie praktyk zawodowych.
- c) W zakresie kompetencji społecznych gotów jest do:
- skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy;
 - praktycznego stosowania zasad bezpieczeństwa dzieci lub uczniów w placówce oświatowej.
3. W trakcie odbywania praktyki wychowawczo - dydaktycznej student osiągnął następujące efekty uczenia się:
- a) W zakresie wiedzy zna i rozumie:
- codzienną rolę nauczyciela w organizowaniu środowiska wychowania i uczenia się dzieci lub uczniów oraz jego warsztat pracy;
 - kontekstowość, otwartość i zmienność codziennych działań wychowawczych i dydaktycznych nauczyciela.
- b) W zakresie umiejętności potrafi:
- wykorzystać wiedzę pedagogiczną i przedmiotową do samodzielnego planowania i realizowania pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej (w skali rocznej, tygodniowej i dziennej);

- projektowania i prowadzenia działań wychowawczo-dydaktycznych w przedszkolu i w szkole podstawowej;
- poddać refleksji i ocenić skuteczność swoich działań edukacyjnych pod kątem realizacji celów wychowania i kształcenia oraz stosowanych metod i środków dydaktycznych, oceny efektów prowadzonych działań wychowawczych, stosować różne strategie pracy z dziećmi.
4. Studenci na piątym roku studiów (semestr 9) odbywają praktykę zawodową ciągłą w przedszkolu i szkole podstawowej w klasach 1-3.
5. W trakcie odbywania praktyki ciągłej student osiągnął następujące efekty uczenia się:
- a) W zakresie wiedzy zna i rozumie:
 - praktyczne zasady samodzielnego planowania i realizowania pracy wychowawczo- dydaktycznej w przedszkolu lub klasach I–III szkoły podstawowej..
 - b) W zakresie umiejętności potrafi:
 - stosować posiadaną wiedzę teoretyczną i przedmiotową do realizacji podjętych zadań opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych w czasie praktyki; planować i realizować działania wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu lub klasach I–III szkoły podstawowej, pod kierunkiem nauczyciela z odpowiednim doświadczeniem zawodowym;
 - poddawać refleksji i identyfikować spontaniczne zachowania dzieci lub uczniów jako sytuacje wychowawczo dydaktyczne i wykorzystywać je w czasie prowadzonych zajęć.
 - c) W zakresie kompetencji społecznych gotów jest do:
 - rozwijania swojego przygotowania profesjonalnego we współpracy z nauczycielami i specjalistami.

§7

Warunki zaliczenia praktyk

1. Złożenie przez studenta poprawnie wypełnionego *Dzienniczka praktyk*, w którym znajduje się poświadczenie odbycia praktyki (pieczętka, podpis odpowiedzialnej za realizację praktyki ze strony instytucji, opinia) w terminie przewidzianym na uzyskanie

zaliczenia z odbytej praktyki. Studenci w semestrze jesienno – zimowym (7. i 9.) dzienniczki składają do dnia 15 lutego.

2. Szczegółowe informacje odnośnie prowadzenia dokumentacji praktyk zawierają *Instrukcje (programy) w sprawie organizacji i przebiegu praktyki*.
3. Obowiązkowa obecność na praktyce.
4. Nieusprawiedliwiona nieobecność na praktyce lub uzyskanie negatywnej opinii (oceny niedostatecznej) od osoby odpowiedzialnej za realizację praktyki ze strony placówki skutkuje brakiem jej zaliczenia.
5. Na ocenę z praktyki składają się: ocena wystawiona przez opiekuna praktyk z placówki (instytucji), w której student odbywał praktykę oraz ocena przedstawionej dokumentacji przebiegu praktyki umieszczona w *Dzienniku praktyk*. Formalnym wyrazem zaliczenia praktyki jest dokonanie wpisu oceny w *Dzienniku praktyk* (umotywowanie w przypadku oceny innej niż wystawiona przez opiekuna praktyk) oraz dokonanie wpisu oceny do protokołów, karty przebiegu studiów i Wirtualnego Dziekanatu przez opiekuna (koordynatora) praktyki z ramienia Uczelni.

§ 8

Zaliczenie praktyk na podstawie pracy zawodowej

1. Na wniosek studenta koordynator praktyk może zaliczyć w całości lub częściowo jako praktykę zawodową udokumentowaną pracą zawodową, wolontariat lub inne działania studenta, wraz z dołączoną pozytywną opinią przełożonych, ale tylko w przypadku stwierdzenia przez niego ich zgodności ze studiowanym kierunkiem, a także uznania osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się. Ilość udokumentowanych godzin nie może być krótsza niż określona w planie studiów dla danej praktyki.
2. Zaliczenie praktyk na podstawie pracy zawodowej uzyskuje student trybu niestacjonarnego, który ukończył studia I stopnia i pracuje zawodowo na stanowisku nauczyciela wychowania przedszkolnego lub nauczyciela kształcenia zintegrowanego.
3. W celu uzyskania zaliczenia części praktyki student zobowiązany jest do złożenia podania do Prorektora ds. studentów i jakości kształcenia wraz z zaświadczeniem o zatrudnieniu w danej placówce i zaświadczeniem potwierdzającym osiągnięcie przez studenta zakładanych efektów uczenia się.
4. Decyzję o zaliczeniu praktyki na podstawie pracy zawodowej podejmuje Prorektor ds. studentów i kształcenia w porozumieniu z koordynatorem praktyk na pisemny wniosek

osoby zainteresowanej, uzupełniony o dokumentację zaświadczącą o sposobie zatrudnienia, stażu pracy i zajmowanym stanowisku oraz zaświadczenie potwierdzające osiągnięcie przez studenta zakładanych efektów uczenia się.

5. Wpis do protokołów, karty przebiegu studiów i Wirtualnego Dziekanatu dotyczący praktyki obowiązuje także studentów, którzy uzyskali zaliczenie praktyki na podstawie pracy zawodowej (ocena bardzo dobra).

§ 9

Postanowienia końcowe

1. Zaliczenie praktyki jest koniecznym warunkiem dopuszczenia do obrony pracy dyplomowej.
2. Szczegółowe informacje odnośnie praktyk zawierają *Instrukcje (programy) w sprawie organizacji i przebiegu praktyki zawodowej (śródrocznej: ogólnopedagogicznej i wychowawczo dydaktycznej oraz ciągłej)*, które stanowią nieodłączną część niniejszego regulaminu.
3. W sprawach nieuregulowanych niniejszym regulaminem i w kwestiach spornych decyzje podejmuje Rektor NWSP w Białymstoku.
4. Regulamin praktyk wchodzi w życie z dniem 1 października 2022 roku.

Regulamin opracowała dr Agata Jacewicz
Konsultacja dr hab. Barbara Bilewicz UMCS w Lublinie